

Widzenia z osadzonymi w zakładach karnych

Osadzeni w zakładach karnych nie są całkowicie odcięci od świata zewnętrznego. Kodeks karny wykonawczy gwarantuje im prawo do widzeń, jako jedno z ich praw podstawowych. Widzenia mogą się odbywać w szczególności z członkami rodziny więźnia, ale też z osobami, które dana osoba w ogólności uznaje za osoby jej bliskie. Prawo do widzeń dotyczy także spotkań z obrońcą osadzonego, czy jego pełnomocnikiem. Jeśli chodzi o widzenia z osobami niebędącymi osobami bliskimi osadzonemu, to odbywają się one tylko za zgodą dyrektora zakładu karnego.

Każdemu więźniowi przysługuje określona liczba widzeń, w zależności od rodzaju zakładu karnego, w jakim przebywa. Są trzy rodzaje zakładów karnych: zakład karny zamknięty, półotwarty i otwarty. Liczba widzeń w każdym z nich wynosi kolejno:

- 1) dla zakładu karnego zamkniętego – 2 wizyty w miesiącu,
- 2) dla zakładu półotwartego – 3 wizyty w miesiącu,
- 3) dla zakładu otwartego – wizyty bez limitu.

Każde widzenie odbywa się we wcześniej ustalonej porze i trwa 60 min.

W ciągu dnia osadzeni mogą odbyć tylko jedno widzenie, chyba że korzystają z widzeń łączonych. Więźniowie mogą bowiem łączyć przysługujące im widzenia i tak np. wykorzystać 2, czy 3 wizyty w ciągu jednego spotkania. Jeśli skazany sprawuje stałą pieczę nad dzieckiem do 15 roku życia, przysługuje mu prawo do dodatkowego widzenia w miesiącu niezależnie od typu zakładu karnego. W zakładach karnych typu zamkniętego i półotwartego spotkania i rozmowy z osadzonymi podlegają nadzorowi administracji zakładu, natomiast w zakładzie otwartym już nie.

Jednocześnie w danym widzeniu mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie pełnoletnie osoby. Przewiduje się od tego odstępstwa, np. w przypadku odwiedzin rodziny, przyjeżdżającej z daleka, ale tylko za zgodą dyrektora zakładu karnego. Jeśli odwiedzającymi są osoby niepełnoletnie, to tutaj limit nie obowiązuje. Wymaga się jednak, by wizyty te odbywały się pod opieką osoby dorosłej. W czasie widzenia zezwala się na spożywanie artykułów

żywnościowych i napojów zakupionych przez odwiedzających na terenie zakładu karnego. Artykuły żywnościowe i napoje, które nie zostały spożyte w czasie widzenia przekazuje się osobie odwiedzającej. Jeśli w trakcie widzenia złamie się ustalone zasady określone dla widzeń, może być ono przerwane lub zakończone przed czasem.

Widzenia są udzielane w różnoraki sposób, ale najczęściej są to widzenia przy stoliku w bezpośrednim kontakcie osadzonego z odwiedzającymi, pod nadzorem funkcjonariusza. Osoby tymczasowo aresztowane mogą odbywać widzenia bez bezpośredniego kontaktu, z zastosowaniem tzw. płyty plexi. Jest to podyktowane dobrem toczącego się śledztwa czy względów ochronnych i bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej. Widzenie przez plexi może też być swego rodzaju karą wymierzoną przez dyrektora zakładu, dla osadzonych, którzy nie stosują się do zasad panujących w zakładzie karnym. Natomiast osadzeni wyróżniający się dobrym zachowaniem mogą liczyć na ulgi i nagrody w postaci widzeń bez dozoru lub widzeń bez dozoru w oddzielnym pomieszczeniu.

W dni odbywania widzeń skazani mają do dyspozycji także komunikator Skype. Funkcjonariusz nadzorujący widzenia jest odpowiedzialny za realizację i kontrolę takich wideorozmów. Taka forma widzeń została dopuszczona, aby ułatwić osadzonym kontakt z bliskimi, którzy z uwagi na odległość lub warunki finansowe nie mogą osobiście przyjechać do zakładu karnego.

Widzenia z osobami szczególnie niebezpiecznymi, tj. skazanymi za przestępstwa o bardzo wysokim stopniu społecznej szkodliwości (np. zabójstwo ze szczególnym okrucieństwem, napad na strażnika więziennego, zamach na prezydenta itd.), odbywają się tylko w wyznaczonych miejscach i pod wzmocnionym dozorem. Tacy skazani nie mogą spożywać artykułów spożywczych i napojów w trakcie widzeń, a jeśli zachodzi zagrożenie bezpieczeństwa odwiedzających, widzenia odbywają się w formie uniemożliwiającej ich bezpośredni kontakt z osadzonym.

Procedura zapisu na widzenia w każdym zakładzie może wyglądać nieco inaczej. Wynika to z ogłoszenia podanego do wiadomości przez dyrektora zakładu. Zakłady często określają dzień, kiedy można umawiać się na widzenie, które to odbywa się tylko w określonych porach. Zakłady karne mogą również ustalić dni wyłączone z widzeń.

Podstawa prawna: Kodeks karny wykonawczy.

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie miasta Zielona Góra w 2023 r.” finansowanego ze środków przekazanych przez Miasto Zielona Góra.